

KÄRKÖLÄN KUNTA

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2025 vuosiraportin tavoitteiden toteutumisen arviointi

SISÄLLYSLUETTELOSIVU

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2025 tavoitteiden toteutumisen arviointi	3
Hyvinvointikertomuksen vuosiraportin toteutuma	4
Temaattisten tavoitteiden toteutuminen	5
Tavoite 1. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin vahvistaminen	5
Tavoite 2. Syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja tukeminen	5
Tavoite 3. Oppimisympäristön turvallisuuden ja viihtyvyyden lisääminen	5
Tavoite 4. Koulutustason nostaminen	6
Tavoite 5. Kunnan veto- ja pitovoiman lisääminen, muuttoystävällinen kunta	6
Tavoite 6. Yritysten toimintaedellytysten tukeminen	6
Tavoite 7. Työllisyysasteen nostaminen	7
Tavoite 8. Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen	7
Tavoite 9. Kansalaistaitojen vahvistaminen	7
Tavoite 10. Yhdistysyhteistyön vahvistaminen	8
Tavoite 11. Yhteisöllisyyden vahvistaminen	8
Tavoite 12. Kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen	8
Tavoite 13. Erityisryhmien osallistumismahdollisuuksien lisääminen	9
Tavoite 14. Terveellisten elintapojen- ja mielenhyvinvoinnin edistäminen ja päihdehaittojen ennaltaehkäiseminen	9
Tavoite 15. Hyvät arkiympäristöt ja arjen turvallisuuden edistäminen (tekninen – ja ympäristötoimi)	9
Tavoite 16. Hyvät arkiympäristöt ja arjen turvallisuuden edistäminen	10
Tavoite 17. Ikääntyneiden toimintakyvyn tukeminen	10
Tavoite 18. Ikääntyneiden asumisen kehittäminen	10

Laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2025 vuosiraportin tavoitteiden toteutumisen arviointi

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tämän myötä tarkastuslautakunta voi ottaa kantaa myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilaan ja kunnan asettamien tavoitteiden toteutumiseen kunnassa.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti kertoo kunnan laajan hyvinvointikertomuksen- ja suunnitelman toteumasta. Raportissa tarkastellaan toimenpiteiden toteuttamista toimivuoden aikana sekä kuntalaisten hyvinvointia kuvaavia mittareita indikaattoritiedon muodossa. Lisäksi kerran valtuustokaudessa valmistellaan laaja hyvinvointikertomus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämällä (hyte) tarkoitetaan palveluita, joilla edistetään kuntalaisten terveyttä, hyvinvointia, toimintakykyä, osallisuutta ja sosiaalista turvallisuutta.

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportissa esitetyt indikaattoritiedot ovat vuosilta 2020–2024 riippuen päivitysajankohdista. Kärkölen kunnan HYTE-kerroin eli hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa määrittää kuntien osuuden valtiosuudesta vuodesta 2024. HYTE-kerroin toimii kuntien kannusteena terveyden edistämisen työssä ja koostuu Kärkölen kunnassa 15 toimintaa kuvaavasta prosessi-indikaattorista ja 12 tulosta kuvaavasta indikaattorista. Kärkölen kunnassa täydet 100 pistettä on saavutettu 14 prosessi-indikaattorin osalta.

HYTE-kertoimen perusteella Kärkölen kunta sai vuonna 2024 valtiosuutta 82 700 €, joka on 3 100 € enemmän kuin vuonna 2023 (79 600 €). HYTE-kertoimen perusteella myönnetty valtiosuus on noussut tasaisesti viimeisen viiden vuoden aikana.

Indikaattori	2024
Kouluissa noudatetaan VRN:n kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä	100 (2022)
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit	100
Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus	100
Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa	100
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille	100
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen	100
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä	100
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa	100
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakkoarvointiin	100
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista	100
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista	100
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyte-tavoitteiden toteutuminen	100

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyte-työtä	100
Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja	100
Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä – TEA pistemäärä	0

Hyvinvointikertomuksen vuosiraportin toteutuma

Hyvinvointisuunnitelman toimenpiteet on jaettu 18 tavoitteeseen pohjautuen kuntastrategian ja maakunnan valitsemaan HYTE-painopistealueisiin.

Hyvinvointisuunnitelman toteumaa tarkastellessa tavoitteista **ikääntyneiden toimintakyvyn tukeminen** (100 % toteutunut), **kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen** (80 % toteutunut) sekä **yhdistysyhteistyön vahvistaminen** (80 % toteutunut) toimenpiteet ovat edistyneet eniten.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	38
Toteutunut osittain	40
Ei toteutunut	1
Yhteensä	79

Temaattisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoite 1. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin vahvistaminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 100 % toimenpiteistä on toteutettu osittain. Kärkölän kunta on osaltaan edistänyt lasten ja nuorten hyvinvointia ja terveyttä tarjoamalla maksuttomia liikuntatiloja alle 18-vuotiaiden kohdennetun ryhmäliikunnan käyttöön. Vanhemmuuden tuen menetelmän käyttöönotto on tunnistettu tarpeelliseksi ja lasten, nuorten ja perheiden parissa työskenteleviä tullaan kouluttamaan sen käyttöönottoon valtuustokaudella.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	0
Toteutunut osittain	2
Ei toteutunut	0
Yhteensä	2

Tavoite 2. Syrjäytymisvaarassa olevien tavoittaminen ja tukeminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 40 % toimenpiteistä on toteutettu ja 60 % toteutettu osittain. Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tavoittaminen on todettu olevan hyvällä tasolla verrattaessa tavoitettujen nuorten määriä työ ja koulutuksen ulkopuolella oleviin määriin. Kuitenkin haasteeksi on tunnistettu matalan kynnyksen palveluiden tunnetuksi tekeminen - toimenpiteistä huolimatta palveluiden tunnettuus sekä kohderyhmien tavoittaminen koetaan haasteelliseksi.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	2
Toteutunut osittain	3
Ei toteutunut	0
Yhteensä	5

Tavoite 3. Oppimisympäristön turvallisuuden ja viihtyvyyden lisääminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 38 % toimenpiteistä on toteutettu ja 62 % toteutettu osittain. Oppilaiden osallisuuden sekä yhtenäisyyden vahvistamiseksi koulussa on luotu mahdollisuuksia osallistua yhteisen toiminnan suunnitteluun. Lisäksi osallisuutta on vahvistettu luomalla vaikutusmahdollisuuksia aktivoimalla lapsiparlamentin valtiokuntien toimintaa.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	3
Toteutunut osittain	5
Ei toteutunut	0
Yhteensä	8

--	--

Tavoite 4. Koulutustason nostaminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 20 % toimenpiteistä on toteutettu ja 80 % toteutettu osittain. Kärkölässä on vahvistettu kasvatus- ja opetuspalveluiden tukitoimia ja palveluita henkilöstöresurssien lisäyksellä saadun valtionavustuksen avulla. Jatkokoulutusmahdollisuuksiin liittyen oppilaanohjausta on annettu joustavasti yksilöllisesti. Lisäksi toisen asteen oppilaitosten kanssa on toteutunut yhteistyö oppilaanohjaajan toimesta oppilasvierailuin sekä infotilaisuuksiin osallistuen.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	1
Toteutunut osittain	4
Ei toteutunut	0
Yhteensä	5

Tavoite 5. Kunnan veto- ja pitovoiman lisääminen, muuttoystävällinen kunta

Tavoitteen toteuttamisen osalta 50 % toimenpiteistä on toteutettu ja 50 % toteutettu osittain. Kärkölän kunta on lisännyt sosiaalisen median markkinointia ja tukenut palveluiden laadun varmistamista kehittämällä sähköisiä palveluita. Asumisen kehittämiseen liittynyt yhteisöllisen asumisen hanke hyvinvointialueen kanssa ei toteutunut ARA-rahoituksen puuttuessa.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	2
Toteutunut osittain	2
Ei toteutunut	0
Yhteensä	4

Tavoite 6. Yritysten toimintaedellytysten tukeminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 50 % toimenpiteistä on toteutettu ja 50 % toteutettu osittain. Kärkölä on tukenut yritysten ja paikallisten toimijoiden toimintaa sopimalla yritys yhteistyön aloittamisesta LADEC Oy:n kanssa. Lisäksi tekninen toimi on hyödyntänyt paikallisia toimijoita palvelutuotannossa.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	3
Toteutunut osittain	3
Ei toteutunut	0
Yhteensä	6

Tavoite 7. Työllisyysasteen nostaminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 67 % toimenpiteistä on toteutettu ja 33 % toteutettu osittain. Kärkölän kunta on valmistellut kuntakokeilun aikana kehittyntä yhteistyötä vuodelle 2025, jolloin myös yhteistyömuodot LADECin, Proagrian sekä työllisyysalueen kesken tarkentuvat. Haasteeksi on tunnistettu työllisyyspalveluiden henkilöstön vaihtuvuus, joka on vaikuttanut tiimin toimintaan ja tuloksellisuuteen työllisyyden kuntakokeilun asiakasryhmän työskentelyn kanssa.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	2
Toteutunut osittain	1
Ei toteutunut	0
Yhteensä	3

Tavoite 8. Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 50 % toimenpiteistä on toteutettu ja 50 % toteutettu osittain. Kuntalaisten osallisuutta on Kärkölässä lisätty tarjoamalla vaikutusmahdollisuuksia kunnan toimintaan erilaisten kyselyiden avulla. Nuorten osallisuutta on pyritty vahvistamaan lapsiparlamentin ja nuorisovaltuuston toimintaa kehittämällä.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	2
Toteutunut osittain	2
Ei toteutunut	0
Yhteensä	4

Tavoite 9. Kansalaistaitojen vahvistaminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 100 % on toteutettu osittain. Kasvatus-, opetus- ja nuorisopalveluissa on keskitytty yksilön toimintavalmiuksien edistämiseksi tarjoamaan neuvontaa, ohjausta ja tiedottamista. Vieraskielisten peruskouluikäisten nuorten on koettu integroituneen hyvin kouluyhteisöön.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	0
Toteutunut osittain	1
Ei toteutunut	0
Yhteensä	1

Tavoite 10. Yhdistysyhteistyön vahvistaminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 80 % toimenpiteistä on toteutettu ja 20 % toteutettu osittain. Yhteistyötä yhdistysten kanssa on vahvistettu ajankohtaisista asioista tiedottamalla sekä järjestämällä erilaisia tilaisuuksia. Yhdistysiltojen osallistujamäärät ovat lisääntyneet seurantajakson aikana.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	4
Toteutunut osittain	1
Ei toteutunut	0
Yhteensä	5

Tavoite 11. Yhteisöllisyyden vahvistaminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 50 % toimenpiteistä on toteutettu ja 50 % toteutettu osittain. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen positiivista viestintää on tehostettu sekä tarjontaa monipuolistettu. Tapahtumien järjestämiseen liittyen kunnan tapahtumat ovat toteutuneet onnistuneesti, joskin yhdistysten, järjestöjen ja yrittäjien kanssa järjestetyissä tapahtumissa on ollut vaihtelevuutta osallistujamäärässä.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	1
Toteutunut osittain	1
Ei toteutunut	0
Yhteensä	2

Tavoite 12. Kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 80 % toimenpiteistä on toteutettu ja 20 % toteutettu osittain. Kulttuuristrategia on laadittu kulttuuritoimikunnan toimesta. Lisäksi Kärkölä on edistänyt kulttuuritarjonnan laajenemista toimittamalla järjestämisvastuullisena sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päättämien kulttuuritapahtumissa sekä yhteistyötahona useiden muiden kulttuuritapahtumien osalta, jotka on järjestetty kunnan alueella.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	4
Toteutunut osittain	1
Ei toteutunut	0
Yhteensä	5

Tavoite 13. Erityisryhmien osallistumismahdollisuuksien lisääminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 50 % toimenpiteistä on toteutettu ja 50 % ei ole toteutunut. Erityisryhmien tarpeet on huomioitu kunnan järjestämisvastuulla olevien palvelujen ja tapahtumien järjestämisessä sekä tilojen osalta. Erityisryhmien etuuksien tarkastaminen ja saattaminen oikealle tasolle jäi toteuttamatta.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	1
Toteutunut osittain	0
Ei toteutunut	1
Yhteensä	2

Tavoite 14. Terveellisten elintapojen- ja mielenhyvinvoinnin edistäminen ja päihdehaittojen ennaltaehkäiseminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 29 % toimenpiteistä on toteutettu ja 71 % toteutettu osittain. Terveysliikuntaa on monipuolistettu liikuntaryhmien tarjontaa laajentamalla sekä palveluiden saavutettavuutta varmentamalla. Perheiden vapaa-ajanvietto ja harrastusmahdollisuuksia on kiinteistöjen ja ulkoalueiden osalta lisätty ja ylläpidetty.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	2
Toteutunut osittain	5
Ei toteutunut	0
Yhteensä	7

Tavoite 15. Hyvät arkiympäristöt ja arjen turvallisuuden edistäminen (tekninen – ja ympäristötoimi)

Tavoitteen toteuttamisen osalta 37 % toimenpiteistä on toteutettu ja 63 % toteutettu osittain. Esteettömyyskartoituksia on tehty kirjastoon, uuteen yhtenäiskouluun ja liikuntahalliin todeten kaikkien kolmen kohteen täyttävän esteettömyysvaatimukset. Haasteeksi on tunnistettu sisäilmaan liittyvien työsuojeluilmoitusten merkittävä lisääntyminen vuonna 2024, joskin henkilöstöä on kannustettu sisäilmaa koskevien ilmoitusten tekemiseen kokemistaan haitoista. Sisäilmatyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	3
Toteutunut osittain	5
Ei toteutunut	0
Yhteensä	8

Tavoite 16. Hyvät arkiympäristöt ja arjen turvallisuuden edistäminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 25 % toimenpiteistä on toteutettu ja 75 % on toteutettu osittain. Turvallisuussuunnittelu on liitetty osaksi laajaa hyvinvointikertomustyötä 2025–2029. Viestintää on tehostettu kodin ja varhaiskasvatuksen sekä kodin ja koulun välillä. Sosiaalisen median sisällön tuottamiseen varhaiskasvatuksessa ja koulussa on kiinnitetty huomiota, jonka lisäksi Kärkölässä on kampanjoitu sosiaalisessa mediassa mm. lähisuhdeturvallisuuteen liittyen tietoisuuden lisäämiseksi.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	1
Toteutunut osittain	3
Ei toteutunut	0
Yhteensä	4

Tavoite 17. Ikääntyneiden toimintakyvyn tukeminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 100 % toimenpiteistä on toteutettu. Vuonna 2024 järjestettiin ikääntyneille erilaisia kulttuuritapahtumia, jotka osallistivat ikääntyneitä laajasti. Senioriohjaajan toimi vakinaistettiin, jonka lisäksi avustaja on työskennellyt osittaisella työajalla turvaten senioripalveluiden resursseja.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	6
Toteutunut osittain	0
Ei toteutunut	0
Yhteensä	6

Tavoite 18. Ikääntyneiden asumisen kehittäminen

Tavoitteen toteuttamisen osalta 50 % toimenpiteistä on toteutettu ja 50 % toteutettu osittain. Uusien senioriasuntojen rakentamiseen liittyen hyvinvointialueen kanssa on tehty aiesopimus, joka ei kuitenkaan ole edennyt vuoden 2023 huhtikuussa jätetyn rahoitushakemuksen jälkeen.

Tilanne	Lukumäärä
Toteutunut	1
Toteutunut osittain	1
Ei toteutunut	0
Yhteensä	2

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toimenpiteet ovat edistyneet. Vuonna 2024 toimenpiteistä on toteutunut 48 %, toteutunut osittain 51 % ja 1 % ei toteutunut.

Kärkölen kunnanhallitus hyväksyi alueelliset HYTE-kärjet vuonna 2020. HYTE-kärjet ovat: mielen hyvinvointi, osallisuus ja yhteisöllisyys, arjen turvallisuus sekä päihteettömyys ja terveelliset elintavat. Nämä pysyvät samoina myös tulevilla valtuustokaudella.